

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617203267
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3617203267.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu T., zastúpeného B. proti žalovanému M., o zaplatenie 999,66 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 20. decembra 2017, č.k. 6Csp/183/2017-45, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a **v e c** **v r a c i a** tomuto súdu **na** ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie 999,66 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,15 % ročne od 20.08.2014 do zaplatenia na základe zmluvy o pôžičke. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že musel najskôr vyriešiť otázku platnosti zmluvy o pôžičke. Predloženú zmluvu o pôžičke posúdil v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre jej neurčitosť a nezrozumiteľnosť ako neplatnú, pretože z nej nie je zrejmé, v akej výške v skutočnosti mala byť pôžička žalovanému poskytnutá. Ak je zmluva neplatná, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Žalovaný je teda povinný vrátiť veriteľovi to, čo na základe neplatnej zmluvy prijal, čo je v posudzovanom spore suma 2.000 eur. Súd prvej inštancie skúmal ex officio (vzhľadom na to, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), či je žalovaný nárok premlčaný alebo nie. Žalovaný prijal plnenie, ktoré súd prvej inštancie posúdil ako bezdôvodné obohatenie, 16.04.2012. Podľa názoru súdu prvej inštancie premlčacia doba začala plynúť 16.04.2012 a uplynula 16.04.2015. Žaloba bola podaná dňa 20.06.2017. Nárok žalobcu považoval za premlčaný, preto žalobu zamietol. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1 § 37 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, § 457 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“). O náhrade trov konania žalovanému súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania priznal.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca. Navrhol odvolaciemu súdu zmenu napadnutého rozsudku tak, že žalobe bude v celom rozsahu vyhovieť a žalovaný bude zaviazaný nahradiť mu trovy konania. Namietal nesprávne skutkové a právne závery, čím uplatnil dôvody na odvolanie uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, namietal nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie o premlčaní uplatneného nároku. Súd prvej inštancie nesprávne označil úverovú zmluvu za absolútne neplatný právny úkon, nemá to oporu v zákone, ani v skutkovom stave. Na jej základe žalovaný čerpal úver v sume 2.000 eur tak, ako je výška úveru uvedená v základných náležitostiach úverovej zmluvy pod označením „schválená výška Pôžičky“. Z označenej položky je

nepochybné, že sa jedná o sumu úveru poskytnutého žalovanému. Pojem „Pôžička“ je v čl. 1.1. Všeobecných obchodných podmienkach úverovej zmluvy definovaný ako bezúčelový spotrebiteľský úver v čiastke poskytnutej Klientovi Spoločnosťou. K celkovej sume 2.815,88 eur, označenej pod položkou „celková suma pôžičky“, uviedol, že sa jedná o celkovú sumu, na ktorej zaplatenie sa žalovaný zmluvne zaviazal. Uvedená skutočnosť vyplýva zo samotného obsahu pojmu „celková suma pôžičky“, ktorý v sebe zahŕňa okrem poskytnutej sumy aj navýšenie o zmluvne dojednané úroky. Pojem „celková suma pôžičky“ je navyše v čl. 1.1. Všeobecných obchodných podmienkach úverovej zmluvy definovaný ako súčet všetkých splátok dohodnutých medzi klientom a Spoločnosťou v Zmluve. Pri počte 34 mesačných splátok s výškou mesačnej splátky á 82,82 eur, na ktorých plnenie sa žalovaný v úverovej zmluve zaviazal, predstavuje celková suma pôžičky sumu 2.815,88 eur. Navyše pojem „celková suma pôžičky“ je obsahovo zhodný so zákonným pojmom „celková čiastka“ tak, ako je definovaný v ust. § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Predložená úverová zmluva v časti jej základných náležitostí spĺňa požiadavku jednoduchosti a zrozumiteľnosti. Žalovaný v pozícii spotrebiteľa má možnosť prehľadne sa zorientovať v jej základných náležitostiach, z ktorých je zistiteľná výška úveru, náklady na úver, celková cena, ktorú musí zaplatiť, doba splácania úveru, počet mesačných splátok, ako aj výška mesačnej splátky. Odkázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18.10.2017, č.k. 17Co/471/2016-89, ktorý obdobné posúdenie označil za príliš formalistické. Neexistuje zákonný dôvod pre označenie dotknutej úverovej zmluvy ako celku za absolútne neplatný právny úkon. V dôsledku toho je potom podľa neho nesprávna aplikácia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty podľa § 107 Občianskeho zákonníka. Uplatnený nárok v čase začatia sporu premlčaný nebol.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP.

6. Dôvodom, zakladajúcim zrušenie rozhodnutia podľa vyššie uvedeného zákonného ustanovenia (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) je taký vadný postup súdu v súdnom procese, ktorým sa stranám odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané im za účelom zabezpečenia účinnej ochrany ich práv.

7. Jediným dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, na ktorú súd prvej inštancie prihliadal ex offo podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Dňa 07.02.2018 Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci, sp. zn. PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

8. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné a súd bol povinný toto ustanovenie aplikovať. Napriek tomu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky je potrebné vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny sú pri rozhodovaní viazaný nielen zákonom, ale aj ústavou

(čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci aplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

9. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006, sp. zn. PLz. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

10. Aj keď žalobca v odvolaní priamo nenamietal nesprávnosť tohto postupu súdu prvej inštancie (netvrdil, že ex offo prihládanie na premlčanie je v rozpore s ústavou), namietal, že jeho pohľadávka nemohla byť ku dňu podania žaloby premlčaná (hoci nesprávne uviedol, že súd prvej inštancie aplikáciu § 107). Pokiaľ by súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., bez vznesenia námietky premlčania druhou stranou (ku ktorému vzhľadom na postoj žalovaného, ktorý nepreberá zásielky súdu, doposiaľ kvalifikovaným spôsobom z jeho strany nedošlo) by musel vec posúdiť de facto rovnako, ako keby k premlčaniu nedošlo.

11. Aplikácia protiústavného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. súdom prvej inštancie v danej veci predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, preto aj keď súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, tak toto vyhodnocoval len v rozsahu potrebnom pre zistenie premlčania, nie v celej miere uplatneného práva žalobcu.

12. Keďže súd prvej inštancie dôkazné prostriedky s ohľadom na tento aspekt nevyhodnotil, pričom tento nedostatok nemožno v rámci zachovania dvojinštančnosti súdneho konania napraviť v konaní pred odvolacím súdom, uvedená skutočnosť nemohla mať za následok iné, ako v celom rozsahu zrušujúce rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

13. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude vyvodiť z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie o celom predmete sporu v zmysle podanej žaloby žalobcu a opätovne vo veci rozhodnúť. Pred novým rozhodnutím vo veci bude súd prvej inštancie postupovať v súlade tiež s procesnými návrhmi strán sporu, rozhodujúce skutočnosti vyhodnotí podľa zásad uvedených v ust. § 191 ods. 1 CSP, pričom sa vysporiada so všetkými námietkami produkovanými stranami v konaní a tiež uvedenými v odvolaní a vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie je súd prvej inštancie povinný odôvodniť v súlade so zásadami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP (§ 391 ods. 3 CSP).

14. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 391 ods. 2 CSP.

15. Podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí aj o náhrade trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).